DAILY
اراده
دافغان نشراتي مرکزملي خپلواکه ورځپانه

سال پنجم شماره ۱۸۴
شماره مسلسل ۸۱۰
یکشنبه ۹ اسد ۱۳۸۴ هـ ش
۲۴ جمادی الثانی ۱۴۲۶ هـ ق
31 July, 2005

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY OF PACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

تصویب قطعنامه سازمان ملل علیه القاعده و طالبان

شورای امنیت سازمان ملل متحد به اتفاق آرا قطعنامه ای را تصویب کرده است که امید دارد دامنه تحریم های اعمال شده علیه کسانی که به شبکه القاعده و طالبان مرتبط هستند را گسترش دهد.

این قطعنامه آن نوع فعالیت هایی را که ممکن است افراد یا گروه ها را با تحریم هایی مانند ممنوعیت سفر یا مسدود شدن دارایی ها مواجه کند تشریح می کند.

این قطعنامه بار دیگر به عباراتی صریح شبکه القاعده، شخص اسامه بن لادن و جنبش طالبان را به خاطر آنچه ادامه عملیات تروریستی از سوی آنها می داند محکوم می کند.

این قطعنامه بر تحریم هایی که قرار است علیه این افراد یا گروه ها اعمال شود، از جمله انسداد دارایی های بین المللی، ممنوعیت سفر و تحریم تسلیحاتی، تاکید می کند.

ص ۴

وسله والو دوه نبوونځي وسوځول

د غزني ولايت امنيتي چارواکو په ګيرو ولسوالي کې دنامعلومو وسله والو لخوا ددوو ښونځيو دسوزولو خبر ورکړی دی.

د غزني د امنيت آمر وکيل نومورې زياتوي چې دغه کاميياب وايي چې ددغه ولايت دګيرو په ولسوالي کې د وسله والو کسانو له خوا دهلکانو دوه ښوونځي دشپې سوځول شوي دي.

ښوونځي چې يو يې منځنی اوبل يې لومړنی دی، دګيرو ولسوالي بازار ته څېرمه موقعيت لري چې په کتابونو سربېره په کې څو توکه قرانکريم هم سوزېدلي دي.

۴مخ

له پاکستان څخه راستنېدونکي

کډوال له لوړو کرايو سرتکوي

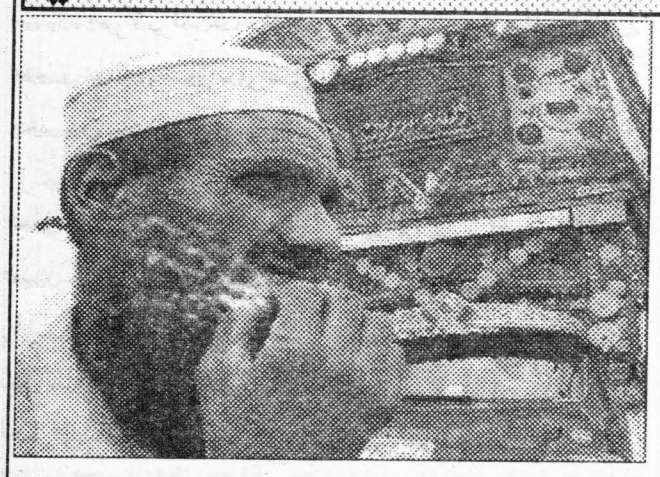

له پاکستان څخه هېواد ته بېرته ستنېدونکي افغان کډوال سر ټکوي چې دلاريو او ټرکونو خاوندان ترې زياتې کرايې اخلي چې ددوی له وس څخه بهر دي.

د پاکستان دپلازمېنې اسلام آباد او ورسره ګاونډي ښار پېنډی څخه هېواد ته ستنېدونکو افغان کډوالو ويلي.

۴مخ

پرویز مشرف:
طلاب خارجی باید بروند

پرویز مشرف، رئیس جمهور پاکستان گفته است اتباع خارجی که در مدارس اسلامی پاکستان تحصیل می کنند باید این مراکز را ترک کنند. تخمین زده می شود که حدود ۱۴۰۰ طلبه خارجی در این مدارس به تحصیل مشغول باشند. آقای مشرف گفت ویزه خارجیانی که مایل به تحصیل در این مراکز هستند، تمدید نخواهد شد. هنوز مشخص نیست که این دستور از چه زمانی به اجرا در خواهد آمد.

ص ۴

یو پولیس مړ او دوه ټپیان شول

دپکتيا ولايت دډنډ پټان ولسوالي دسرحدي پوليسو يو موټر په ماين والوت چې له املې يې يو پوليس مړ او دوه ټپيان شوي دي.

ددويم نمبر سرحدي لواء قوماندان مل پاسوال لمر ګل منګل دپېښې دتاييد ترڅنګ وويل چې په دغه سيمه کې په تازه ښخ شوي ماين دپوليسو جيپ موټر وخوت اوچاودنه رامنځته شوه.

۴مخ

ارزګان کې دوه ائتلافي سرتېري ټپيان شوي دي

په هېواد کې ائتلافي ځواکونه وايي چې دزمري په ۸ مه نېټه يې دارزګان ولايت په دهراوود ولسوالي کې دوه سرتېري او يو افغان ژباړن ټپيان شول شوی دی.

په بګرام کې دائتلافي ځواکونو دمطبوعاتي دفتر لخوا په خپره شوي خبرپانه کې ويل شوي چې دائتلافي ځواکونو يو موټر پر ماين والوت.

په اعلاميه کې زياته شوې ده چې ددوی سرتېري دګزمې په حال کې وو چې ماين پرې وچاودېد او له املې يې دوه سرتېري او افغان ژباړن ټپيان شول.

په اعلاميه کې راغلي دي چې ټپيان په کندهار کې دائتلافي ځواکونو مرکز ته لېږل شوي او روغتيايي حالت يې نه ښه ښودل شوی دی.

ده طالب بقتل رسیده است

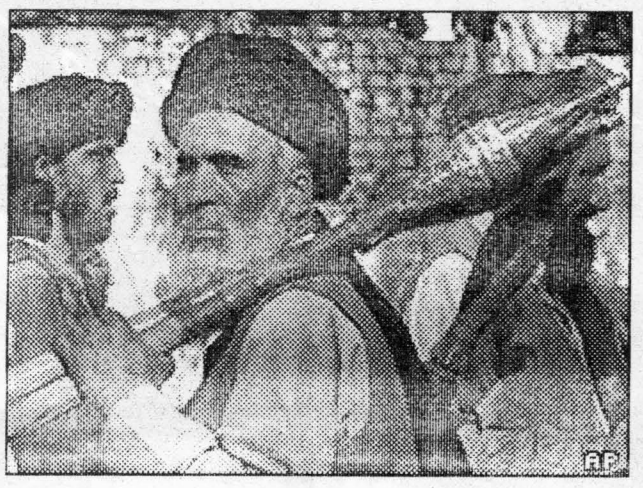

قوماندان امنیه ولسوالی شهرصفا ولایت زابل میگوید نیروهای انها در یک عملیات مشترک با نیروهای ائتلاف ۱۰ طالب راکشته و ۱۵ تن دیگررا زنده دستگیرکرده اند

غلام رسول، قوماندان امنیه شهرصفا گفته است که آنها راپوری بدست آورده بودند که طالبان در مناطق مربوطه این ولسوالی، برای انجام کارهای تخریبی جابجا شده اند.

وی افزوده است که اکنون در منطقه، فضا آرام و نیروهای آنها در تعقیب تخریبکاران دیگر میباشند.

این در حالیست که نیروهای ائتلاف میگویند که در همین روز در ولسوالی شینکی ولایت زابل، طی یک سلسله عملیات نظامی ۲ تن از افراد مسلح را کشته و ۱۰ تن دیگر را دستگیر نموده اند.

سرمقاله

ولې درسي کتابونه دمعارف په مطبعه کې نشي چاپېدلی

دجنګ جګړو اوږده بهير او وروستيو ناکرارۍ زمونږ دژوندانه دبنسټونو په رڼګولو کې تر هر څه زيات زمونږ تعليمي مرکزونو ته ټکانونه ورکړی دی. او دا هغه را اوښتی زيانونه دی چې بايد دبيا جوړولو تر ټولو خواوو زيات او لومړی تعليمي سيستم دنړيوالو معيارونو پر بنسټ ورغول شي ځکه چې د يوې ټولنې د هر اړخيز پرمختګ لپاره دتعليمي سيستمونو پراختيا. پرمختګ او دکمی او کيفی خواوو ترمنځ انډوال دنړيوالو معيارونو په بنسټ اساسی او لومړنی شرطونه بلل کيږي.

خو په دې څه کم څلورو کلونو کې زمونږ دښوونې او روزنې وزارت دبيلابيلو لاملونو له مخې ددې جوګه نشو چې دکمی او کيفی برخې ترمنځ توازن رامنځته او کيفی ګراف يې لوړ کړی.

يو له دی لاملونو څخه د زده کړې ديو اساسی عنصر يعنی کتاب نشتوالی دی. وزارت دزياتو بهرنيو مرستو په صورت په دې ونه توانيده چې دپرون په څير خپله مطبعه په پښو ودروی او هغه درسي کتابونه چې په بهرنيو پيسو په بهر هيوادونو کې چاپوی دخپلو نشراتو له لارې په خپله مطبعه کې چاپ کړای شي.

په بهرنيو هيوادونو کې ددرسي کتابونو چاپ نه يوازې دا چې زياد لګښتونه غواړی بلکې دنشراتو درياست دمسلکی غړيو له نظره څارنې او تصحيح څخه هم ليرې پاتې کيږي.

۴مخ

"ما والی و مدیران بی سواد را نمیخواهیم"

بیش از یکهزار نفر در اعتراض به انتقال مرکز ولایت بغلان از شهر پلخمری وتقرر والی جدید (جمعه خان همدرد) دست به تظاهراتي زدند که درتیجه ان دو تن ازین مظاهره کننده گان مجروح گردیده است.

امامسوولین امنیتی با رد مجروحیت مظاهره کننده ها ادعا دارند که یکعده آشوبگران میخواهند نظم و امنیت را با به راه انداختن چنین تظاهراتي بر هم بزنند.

چندی قبل وزارتهای داخله و شهر سازی اعلان نمودند که میخواهند مرکز ولایت بغلان را از شهر پلخمری به بغلان مرکزی انتقال بدهند.

مظاهره کننده گان با سر دادن شعارهای (مرگ بر والی)، (ما والی و مدیران بی سواد را نمیخواهیم) و (با قیمت خون خود حاضر نیستیم که مرکز ولایت به جای دیگر تبدیل شود)، از چوک شهر پلخمری به سوی دفتر ولایت راهپیمایی کردند که به ادعای مظاهره چیان، با عکس العمل پولیس برخوردند.

ص ۴

پُل (مالان) با خطر انهدام مواجه است

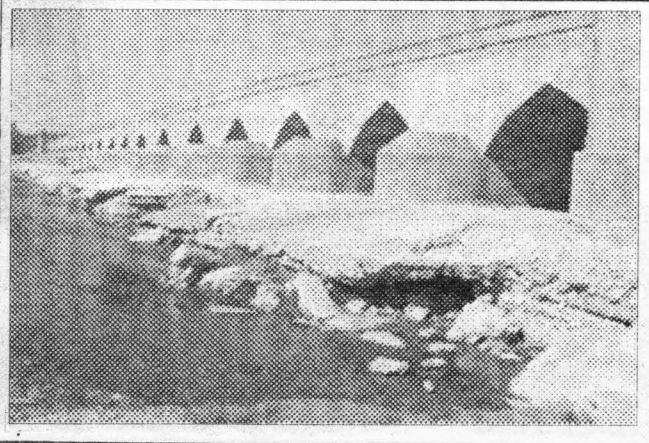

پُل مالان در ولایت هرات که بزرگترین پل تاریخی و قدامت دو هزار وپنجصد ساله دارد، به اثر فرسایش چند مجرای آن، درآستانه انهدام قرار گرفته است حاجی عبدالاحد احمدی (حاجی مهندس) رئیس آبدات تاریخی ولایت هرات درگفتگو با آژانس خبری پژواک اظهار داشته است.

ص ۴

راتلونکي د ځوانانو ده

۳مخ

نقش کشورهای همسایه در استحکام امنیت و ثبات سیاسی افغانستان

پیوسته به گذشته

محمد امین (فروتن)

هرچند عملکرد آن گروه ها و سازمانها که در نتیجه ء یک اجماع سیاسي و امنیتي استیلا گران در خارج از مرزهاي پاکستان به قدرت میرسند و جامعه ء جهاني به دلیل انجام جنایات فراوان ضدبشري و اعمال خشونت بر ضد حقوق شهروندي که از سوي آنها صورت میپذیرد ، به چشم نفرت ببینند ! ،دولت هاي مسؤل و توجیه شده در پاکستان مؤظف اند که در پرتو قانون اساسي کشور و حفظ و نگهداشت تمامیت ارضي پاکستان به کمک نهاد هاي مدني و شبه دموکراتیک مانند مطبوعات و سازمان هاي حقوق بشر و وسائل ارتباط جمعي در راه به حق جلوه دادن عملکرد هاي ضد بشري و ضد انساني رژیم هاي پوشالي و دست نشانده در منطقه دست به اجراي عملیات وسیع و گسترده اي بزنند . البته براي اینکه از واکنش تند وسریع جامعه ء جهاني و سازمان هاي جهاني حقوق بشر در راستاي تحقق برنامه هاي ضد بشري بکاهند در قدم نخست با هزاران ترفند جاسوسي و شایعه پراگني در صدد تصرف افکار عمومي میشود . انهدام " مجسمه هاي بودا " در بامیان و اعمال سیاست هاي زمین سوزي در افغانستان که بنام پروژه امارت طالبان در کشور ما عملي گردید نمونه ء بارز اینگونه حمایت هاي است که به دستور مستقیم سازمان اطلاعات ارتش پاکستان انجام مي یافت . اکنون باید با دقت و صمیمیت ریشه هاي بحران جاري در افغانستان و نقش کشورهاي همجوار در این بحران را بررسي کنیم روي همین ملحوظ ودر راستاي این استراتیژي عمومي سیاسي ،امنیتي ، مطالعات و پژوهشهاي ناچیز اما عمیق من چنین حکم میکند که اساساً تأسیس کشور پاکستان ازهمان روزگار تشکیل آن از قلب نهضت بزرگ آزادي بخش هند به مثابه ء یک پروژه ناقص اما متناسب با استراتیژیي کشور هاي غربي بویژه استعمار بریتانیا در نیم قاره هند بوجود آمد . وبدین ترتیب جنبش آزادي طلب هند که شخصیت هاي بزرگي چون " مها تما گاندهي ، علامه محمد اقبال لاهوري ، مولانا ابوالکلام آزاد ، مولانا ابوالاعلي مؤدودي ، حضرت سر سید احمد خان بریلوي ، لوکا مانیا تیلک ، موتي لال نهرو پدر جواهر لال نهرو ، مولانا محمد علي و برادراش مولانا شوکت علي براي آن افتخار داده بودند ، نخست با براه انداختن نفرت انگیز ترین تفرقه هاي مذهبي میان مسلمانان و هندو ها و سیک ها و سپس با تجزیه ء کامل کشوري بنام پاکستان تحت زعامت قائد اعظم محمد علي جناح تأسیس و تشکیل گردید اما باید دریافت که راز اصلي این سناریوي تراژید یک تاریخي و سیاسي که به قیمت ویراني و انهدام یک کشور بزرگي چون افغانستان ختم گردید درچه فاکتورهاي نهفته است؟ مؤقعیت استرتیژیک افغانستان در منطقه چنانچه قبلاً نیز اشاره به عمل آمد افغانستان با داشتن مؤقعیت استراتیژیک سیاسي و جغرافیایي اش و باداشتن منابع و ذخایر سرشار طبیعي از یکسو و از جانب دیگر به دلیل واقع شدن در مجاورت کشور ابر قدرت شوروي سابق در شمال و کشور بزرگ جمهوري خلق چین در خاور و نیز با اهمیت خاص جغرافیایی پاکستان در جنوب شرق و سر انجام با همسایه گي و هم مرز بودن با ایران در غرب بویژه آنکه ایران خود در حوزه خلیج فارس از اهمیت فوق العاده اي برخوردار بوده است هیچکسي نه میتواند مناسبات متقابل بر هریکي از کشورهاي منطقه در جنوب غرب آسیا را در آبستن بحران هاي که به هر دلیلي در یکي از کشورهاي منطقه ایجاد میشود نادیده بگیرد و هیچ مؤرخ و تحلیل گري نه میتواند ازاین حقیقت چشم پوشي کند که افغانستان مرکز بازي بزرگي گشته بود که از سوي قدرت هاي بزرگ و به کمک برخي نیروهاي ریاکار و فرصت طلب منطقوي مبدل به صفحه ء شطرنج شد . وقتي وارد صفحه ء شطرنج شدي چه بخواهي ، چه نه خواهي تبدیل به " مهره " خواهي شد و مهره را نیز به بازي میگیرند . خاورمیانه بخصوص افغانستان از دیر زماني صفحه شطرنج شده است . صفحه ء زور آزمائي قدرت هاي بزرگ و کوچک ! هرروز در گوشه اي و هرشب در خانه اي این بازي دوام داشت و تا هنوز هم پایان نیافته است و اکنون مدتي است که افغانستان صحنه ء تاخت وتاز هاي سیاسي گشته است ، با این تفاوت عظیم واساسي که اینجا صرفاً یک بازي نیست یک شطرنج واقعي است که در کشاکش آن انسان مظلوم جامعه ء افغان همچون فیل مجروحي از معرکه ، به قربانگاه تاریخ آورده شده است . و زورمندان و آزمندان جباري فهرست طویلي از نیاز هاي شانرا در دست هاي خون آلود خویش گرفته اند تا اگر توته گوشتي از این قرباني نصیب شان شود بیاید به مثابه قربانیان این بازي بزرگ و به حیث فرزندان راستین میهن ، یکبار دیگر ذخایر سرشار از طبیعت کشور مارا همراه با مرور دوباره بر آنچه که منافع آزمندانه ء بیگانه گان شمرده میشود بصورت دقیق ، بیطرفانه و از همه مهم تر از دید کشور هاي بنگاریم که آنها به کمک و تعامل فعال با سایر قدرت هاي ذیدخل براي بدست آوردن آن به تکافو افتیده اند

ادامه دارد

کارت ثبت نام خود را محفوظ نگهدارید
در انتخابات آینده به آن ضرورت دارید
خپل دنوم لیکنې کارتونه خوندي وساتئ
دراتلونکو انتخاباتو لپاره ورته اړتیا لرئ
اگر شما نیاز به معلومات بیشتر در باره انتخابات ولسی جرگه وشورای ولایتی دارید، بطور رایگان به شماره 180 زنگ بزنید. کارمندان انتخاباتی مرکز معلومات رای دهندگان به سوالات شما همه روزه از شنبه تا پنجشنبه از ساعت 7 صبح الی 7 شام پاسخ خواهند داد.
که چېرې تاسو غواړئ چې د ۱۳۸٤ کال د ولسي جرګې او ولایتي شوراګانو د ټاکنو په هکله لا زیات معلومات تر لاسه کړئ، مهربانې وکړئ د ۱۸۰ شمېرې ته وزېرئ تلیفون وکړئ.
د رایې ورکوونکو د معلوماتي مرکز د ټاکنو کارکوونکي به ستاسو پوښتنو ته د شنبې له ورځې څخه د پنجشنبې تر ورځې پورې، د سهار له اوو بجو څخه د مازیګر تر اوو بجو پورې خوابونه ووایي.
کشور ما، آینده ما، رای ما
زمونږ هېواد. زمونږ راتلونکي. زمونږ رایه

راتلونکی د ځوانانو ده

متصدی: ناصر بشر

عقدي څخه زیږیدي

دنړۍ په تاریخونو کې مود دجګړو په باره کې لوستلی دی او همدغه جګړې دی چې ټولنې یې دبربادۍ خواته کش کړې دي او په هره ټولنه کې جګړې دبیلا بیلو علتونو له مخې پیل کیږي یو له دغو عواملو څخه هغه زور زیاتی او خشونت دی چې په کورنۍ ټولنه او په پای کې دسیاسی ګوندونو ترمنځ هغه هم په وروسته پاتو ټولنو کې رامنځته کیږي دعقدو انکشاف زور زیاتی او خشونت رامنځته کوي او کله چې دخشونت په دوره کې دحل لپاره پام وانه ړول شي فزیکي نښتې را منځته کیدای شي.

که چیرې چاپیریال د افرادو د غوښتنو لپاره مناسب نه وی که چیرې دافرادو، ټولنو روان سیاسی ګوندونه غوښتنې سرته ونه رسیږي او یا ورته قانع ځواب ورنه کړل شي عقدی رامنځته ته کیږي او په خشونت بدلیږي په نتیجه کې په فزیکي نښتې را منځته کیږي.

نښتو بدلیږي.

موږ ډیر ځلې په کورنیو کې هم وینو چې مشران دخپلو اولادونو په وړاندې مناسب ځواب ورکولای نشي قانع کولای یې نشي او له زور څخه کار اخلي. او دخپل اولادونو ترمنځه عدالت نشي برابرولی د عقدو د رامنځته کیدو لپاره زمینه برابروي چې زیاتې کورنۍ شخړې او وژنې له همدې املې دی عقدې استعدادونه وژني او د ذهنی انکشاف مخه نیسي.

روانی حالاتو کې بې نظمی رامنځته کوي که چیرې دعقدو او خشونت حالات له کورنیو څخه ونیسو ان په ټولنو او دولتونو کې هم رامنځته کیدای شي.

دخشونت د رامنځته کیدو او انکشاف دمخنیوی لپاره لازمه دا ده چې مسایل دتفاهم اوقناعت کولو له لارې حل شي او هیڅکله دچا غوښتنې دهوا په څپو کې پرې نښودل شي بلکې دغوښتنوپه وړاندې د هغو ټولو حرکاتو مخه ونیول شي چې عقدی د اوج خواته په حرکت راولي.

ددولت دمسوولینو له خوا دخلکو اویا سیاسی ګوندونو دغوښتنو لپاره غوږ کښیښودل شي اویا ورته قناعت ښیو نکی ځوابونه ورنه کړل شي په حقیقت کې د ازادی او بیان فضا ته ټکان ورکوي. او دغه ټکان عقدي زیږوي او ورو ورو دخشونت لپار زمینه برابریږي او انکشاف کوي.

دمسوولیتونو دسرته رسولو لپاره باید ځوانان وروزل شي

دا خو یو منلی حقیقت دی چې ځوانان دیوې ټولنې دحال او راتلونکی لپاره یوه داسې پانګه ده چې دټولنې دهر غړې سترګې ورته په لاره دی او موږ تل په خپلو لیکنو کې داسې وایو چې ځوانان دټولنې په وړاندې ستر رسالت لري.

ځوانان دې چې باید په ننني پوهنې باندې ځانونه سنبال کړي او دهیواد اوهیوادوالو دخدمت لپاره تیاری ونیسي خو موږ هیڅکله له خپل ځان څخه پوښتنه نه ده کړې چې په تش نوم سره ځنګه کولای شی ځوانان خپل رسالت سرته ورسوی موږ څومره په هیواد کې دځوانانو په واک کې پوهه ورکړی ده څومره مو ځوانان دهیواد خلکو او خلکو په وړاندې په خپل رسالت پوه کړی دی؟

دتیرو څه کم دریو لسیزو په اوږدو کې موږ په خپل لاس ځوانان له تعلیم څخه بی برخی کړل ډیرمو په تنکی عمر کې دوطن له خوږې غیږې څه هجرت ته اړ کړل د ډیرو په اوږه مو ټوپک کیښود دخپل وطن ورانولو ته مو مجبور کړي.

د ۱۳۵۷ کال له ثور څخه وروسته په جګړو کې لوی شوی تنکی ځوانان چې نن سبا پاخه عمر ته رسیدونکی دی له علم څخه څه چې اکثره یې له سواد څخه بې برخې دی او په دې ډول تر هغو وروسته ځوانانو کې هم اکثریت فیصدی له سواد څخه بې برخې دي.

اوس کله چې دبشونځیو دروازې خلاصې دی خو زموږ ځوانان دستونزو له املې سواد نشی ترلاسه کولای په دیارې او مزدوری بوخت دی او دمزدوری غریبی په شرایطو کې به څنګه دهیواد او آبادی په فکر کی شي.

همدا اوس زیات ځوانان دمزدوری لپاره په ګاونډیو هیوادونو کې په شاقه کارونو اخته دی او دفنی زده کړو زمینه ورته لا څه چې په تعمیراتی برخو کې هم په ګاونډیو هیوادونو کې ورته څوک زمینه نه برابروی اوس زموږ هیواد دګاونډیانو لپاره یوه داسې پانګه ده چې دټولنې دهر غړې ستر رسالت په لاره دی او فکر کی شي.

همدا اوس زیات ځوانان دمزدوری لپاره په ګاونډیو هیوادونو کې په شاقه کارونو اخته دی او دفنی زده کړو زمینه ورته لا څه چې په تعمیراتی برخو کې هم په ګاونډیو هیوادونو کې ورته څوک زمینه نه برابروی اوس زموږ هیواد دګاونډیانو لپاره یوه داسې پانګه ده چې دټولنې دهر غړې ستر رسالت په لاره دی او فکر کی شي.

موږ تل په خپلو لیکنو کې داسې وایو چې ځوانان دمزدوری لپاره په ګاونډیو هیوادونو کې په شاقه کارونو اخته دی او دفنی زده کړو زمینه ورته لا څه چې په تعمیراتی برخو کې هم په ګاونډیو هیوادونو کې ورته څوک زمینه نه برابروی اوس زموږ هیواد دګاونډیانو لپاره یوه داسې پانګه ده چې دټولنې دهر غړې ستر رسالت په لاره دی او فکر کی شي.

ځوانان دې چې باید په ننني پوهنې باندې ځانونه سنبال کړي او دهیواد اوهیوادوالو دخدمت لپاره تیاری ونیسي خو موږ هیڅکله له خپل ځان څخه پوښتنه نه ده کړې چې په تش نوم سره ځنګه کولای شی ځوانان خپل رسالت سرته ورسوی موږ څومره په هیواد کې دځوانانو په واک کې پوهه ورکړی ده څومره مو ځوانان دهیواد خلکو او خلکو په وړاندې په خپل رسالت پوه کړی دی؟

دتیرو څه کم دریو لسیزو په اوږدو کې موږ په خپل لاس ځوانان له تعلیم څخه بی برخی کړل ډیرمو په تنکی عمر کې دوطن له خوږې غیږې څه هجرت ته اړ کړل د ډیرو په اوږه مو ټوپک کیښود دخپل وطن ورانولو ته مو مجبور کړي.

د ۱۳۵۷ کال له ثور څخه وروسته په جګړو کې لوی شوی تنکی ځوانان چې نن سبا پاخه عمر ته رسیدونکی دی له علم څخه څه چې اکثره یې له سواد څخه بې برخې دی او په دې ډول تر هغو وروسته ځوانانو کې هم اکثریت فیصدی له سواد څخه بې برخې دي.

اوس کله څه هم دښوونځیو دروازې خلاصې دی خو زموږ ځوانان دستونزو له املې سواد نشی ترلاسه کولای په دیارې او مزدوری بوخت دی او دمزدوری غریبی په شرایطو کې به څنګه دهیواد او آبادی په فکر کی شي.

همدا اوس زیات ځوانان دمزدوری لپاره په ګاونډیو هیوادونو کې په شاقه کارونو اخته دی او دفنی زده کړو زمینه ورته لا څه چې په تعمیراتی برخو کې هم په ګاونډیو هیوادونو کې ورته څوک زمینه نه برابروی اوس زموږ هیواد دګاونډیانو لپاره یوه داسې پانګه ده چې دټولنې دهر غړې ستر رسالت په لاره دی او فکر کی شي.

موږ تل په خپلو لیکنو کې داسې وایو چې ځوانان دمزدوری لپاره په ګاونډیو هیوادونو کې په شاقه کارونو اخته دی او دفنی زده کړو زمینه ورته لا څه چې په تعمیراتی برخو کې هم په ګاونډیو هیوادونو کې ورته څوک زمینه نه برابروی اوس زموږ هیواد دګاونډیانو لپاره یوه داسې پانګه ده چې دټولنې دهر غړې ستر رسالت په لاره دی او فکر کی شي.

ځوانان دې چې باید په ننني پوهنې باندې ځانونه سنبال کړي او دهیواد اوهیوادوالو دخدمت لپاره تیاری ونیسي خو موږ هیڅکله له خپل ځان څخه پوښتنه نه ده کړې چې په تش نوم سره ځنګه کولای شی ځوانان خپل رسالت سرته ورسوی موږ څومره په هیواد کې دځوانانو په واک کې پوهه ورکړی ده څومره مو ځوانان دهیواد خلکو او خلکو په وړاندې په خپل رسالت پوه کړی دی؟

دتیرو څه کم دریو لسیزو په اوږدو کې موږ په خپل لاس ځوانان له تعلیم څخه بی برخی کړل ډیرمو په تنکی عمر کې دوطن له خوږې غیږې څه هجرت ته اړ کړل د ډیرو په اوږه مو ټوپک کیښود دخپل وطن ورانولو ته مو مجبور کړي.

د ۱۳۵۷ کال له ثور څخه وروسته په جګړو کې لوی شوی تنکی ځوانان چې نن سبا پاخه عمر ته رسیدونکی دی له علم څخه څه چې اکثره یې له سواد څخه بې برخې دی او په دې ډول تر هغو وروسته ځوانانو کې هم اکثریت فیصدی له سواد څخه بې برخې دي.

اوس کله څه هم دښوونځیو دروازې خلاصې دی خو زموږ ځوانان دستونزو له املې سواد نشی ترلاسه کولای په دیارې او مزدوری بوخت دی او دمزدوری غریبی په شرایطو کې به څنګه دهیواد او آبادی په فکر کی شي.

همدا اوس زیات ځوانان دمزدوری لپاره په ګاونډیو هیوادونو کې په شاقه کارونو اخته دی او دفنی زده کړو زمینه ورته لا څه چې په تعمیراتی برخو کې هم په ګاونډیو هیوادونو کې ورته څوک زمینه نه برابروی اوس زموږ هیواد دګاونډیانو لپاره یوه داسې پانګه ده چې دټولنې دهر غړې ستر رسالت په لاره دی او فکر کی شي.

موږ تل په خپلو لیکنو کې داسې وایو چې ځوانان دمزدوری لپاره په ګاونډیو هیوادونو کې په شاقه کارونو اخته دی او دفنی زده کړو زمینه ورته لا څه چې په تعمیراتی برخو کې هم په ګاونډیو هیوادونو کې ورته څوک زمینه نه برابروی اوس زموږ هیواد دګاونډیانو لپاره یوه داسې پانګه ده چې دټولنې دهر غړې ستر رسالت په لاره دی او فکر کی شي.

په ښوونیز سیستم د نوي نظر کولو اړتیا

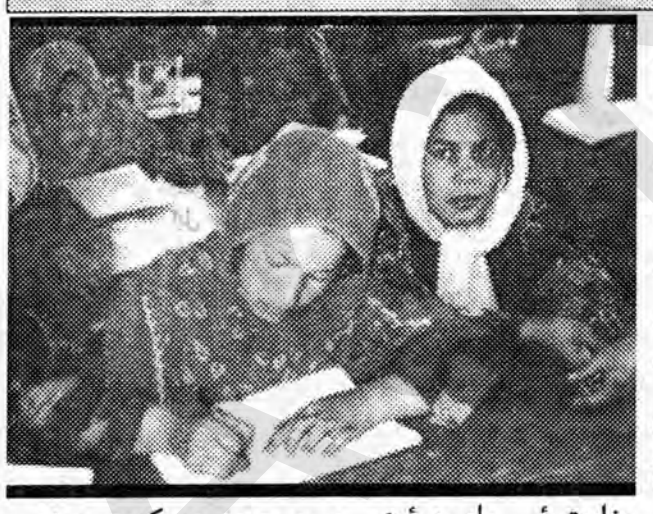

د یوې ټولنې هر اړخیز پرمختګ له تعلیم او تربیې سره تړلی دی او داسې یو پر مختللی تعلیمي سیستم چې په نړیوالو منل شوو او تجربه شوو معیارونو باندې روان وي.

خو زموږ په هیواد کې لاتر اوسه پورې چې د یوې مرکزي اداري له جوړیدو څخه ۴ کاله پورې کیږي ورانه شوي تعلیم او تربیه د نړۍ د نورو هیوادونو په څیر خپلې اصلي لارې ته برابره شوی نه ده او نه خو د مسوولو چارواکو له خوا ورته څه پاملرنه شوی ده.

نن سبا چې له شپږ میلیونو څخه زیات زده کوونکي ښوونځیو ته روان دي په زرونو تنکي ځوانان لا اوس هم د بیلا بیلو ستونزو له املې د ښوونځیو له دروازو څخه د باندې پاتی دي چې داسې ځوانان په راتلونکې کې له زیاتو ستونزو سره مخامخ کیږي دغه راز هر کال له ۱۲ ټولګیو څخه هم په زرونو بی سواده ځوانان ټولنې ته وړاندې کوو.

ځکه چې په ښوونځیو کې د ښوونکو کمبود، د کافي خونو نشتوالی څنګ په څنګ په خیمو کې د زده کوونکو کینول د درسي وسایلو، نقشو، لابراتوارونو او کتابونو نشتوالی په ټولګیو کې د زده کوونکو زیات شمیر، د نظم نشتوالی د ښوونکو بی کوري او کم معاشونه دا ټول هغه لاملونه دي چې په ښوونځیو کې یې د کیفي سطحی ګراف راکښته کړی دی.

په میلیونو میلیونو افغانی د کتابونو د چاپ لپاره مرستی شوي خو هغه کتابونه په بشپړه توګه د زده کوونکو په واک کې نه ورکول کیږي ځکه چې کتابونه په بازارونو کې ان چې د ښوونی او روزنی وزارت تر څنګ بیرته په زده کوونکو باندې پلورل کیږي چې اکثره زده کوونکي یې د پیرودلو توان نه لري، ایا د هیواد پدې ډول شرایطو کې مونږ څومره په خپله ښوونه او روزنه باندې باور کولای شو چې دا ځوانان به زموږ د هیواد او خلکو په ګټه تمام شي.

که چیرې د ښوونی او روزنی د وزارت له خوا یو هیواد پال د ملي احساس درلودونکی مسلکي کمیسیون وټاکل شي او د مجاهدینو له لومړی دوری څخه تر اوسه پورې په پاکستان کې هغه جوړی شهادت نامی چې وزارت وزارت خواب د ځینو نیمګړتیاوو د لیرې کولو په برخه کې اقصادي مشکلات وبلل شي خو ځینې خواوی هم شته چې دوی د خپلو اعضاوو پواسطه هغه ختمولی شي د بیلګې په توګه ولی د خلکو لپاره ددې زمینه برابروي چې د کتابونو په چاپ کې یاد جوال خوله سره ونیسي او یا زیات لګښت پرې راشي وزارت خپله مطبعه لري څه ضرورت دی چې نوری بهرنی موسسې زموږ کتابونه چاپ کړي چې بازار ته د ایستلو زمینه برابره شي وزارت کولای شي چې د خپلې مطبعې په چاپ شوو کتابونو ځانګړې نښه ولري او په بازار کې یې په پلورلو سخت بندیز او جریمه ولګول شي او همدا اوس هم دا کار کیدای شي د نظم او دسپلین رامنځته کول هم څه سخته خبره نه ده د هغه لپاره هم خپلې خپلې لارې شمیر کې ورګډ شوی دی او په لوست ورکولو بوخت دي خپلی راتلونکي ته څومره هیله کولای شو؟

په یوه ښوونځي کې نیم کال یا تر اخره چې شاګردان ښوونکی ونه لري او ارتقا ورکړل شي څومره حساب پرې کولای شو؟

د وزارت معارف لوړ پوړي مسوولین پورتنۍ ستونزې ګوري دا چې دوی د کومو عواملو او لاملونو له امله پوټی ستونزې حلولی نشي نه پوهیږو خو دومره وایو چې اوس زموږ ښوونځي له زیاتو ستونزو سره مخامخ دي اوسني پرتې نیمګړتیاوی زموږ د ښوونځیو د کیفي سطحی د وروسته پاتی کیدو سبب ګرزي.

که د ښوونې او روزنې د موجودی دي که چیرې زموږ ښوونیز سیستم ته د چارواکو له خوا ځانګړې پاملرنه ونه شي نو تعلیمي سیستم بیرته د ورانیدو په لوري روان دی.

مونږ په هغو زده کوونکو او فارغانو څه وکړو چې د خپل تقرر عریضه هم په بل چا ولیکي او هغه فارغان چې نشي کولای د لوړو زده کړو معیار ورپوره کړي. داسې زده کوونکي په لیسو کې لرو چې املا نشي لیکلای خو کال په کال کامیابیږي ایا وزارت کله پوښتنه کړی ده چې دی زده کوونکو دا دومره پوه له کومه کړه چې ټول صنف کې ناکام او مشروطه نه وي.

دا او داسې نوری ډیری نیمګړتیاوی شته چې وزارت یې خپله هم ګوري خو د حل لارې یې نشي لټولی مسوولین ځي او راځي خو یوه هم نوښت رامنځته نه کړ.

"ما والی و مدیران بی سواد...

مظاهره کننده ها با آتش زدن تایر ها ، جاده های عمومی شهر را مسدود کردند که با بسته شدن بیشتر دکانها ، امور روزمره درشهرپلخمري فلج شد .مظاهره کننده گان شیشه های دفتر ریاست اطلاعات و فرهنگ را شکستاندند و مدعی اند که این ریاست ، اخبار غیر واقعی را به نفع والی نشر میکند.

محمد بشیر محصل پوهنتون بغلان یکتن مظاهره کننده گان ادعا نمود: «جمعه خان همدرد والی بغلان با القاعده ارتباط دارد و تمام پُستهای کلیدی را در کنترول خود گرفته است و اگر خون ماهم بریزد، نمی گذاریم که مرکز از شهر پلخمری به جای دیگر انتقال شود.»

عبدالبصیر (بدروز) استاد پوهنتون بغلان شرکت کننده دیگراین مظاهره گفت: پلخمری شهرک اقتصادی است و نفوس زیاد دارد و امکان دارد که اگر دولت در تصمیم خود تجدید نظر نه کند، مظاهرات مردم منجر به خونریزی بیشتر شود.

نجیب الله یک باشنده دیگرشهر پلخمری ادعا کرده است که پولیس یک مظاهره چی را با ضرب گلوله زخمی کرد و یکتن دیگر را با قنداق تفنگ خون و خون آلود ساخت .مظاهره از ساعت نُه صبح آغاز و تا بعد از ظهر ادامه پیدا کرد ،بعد از آن بر پا شده که به گفته سمونوال گل محمد منگل آمر امنیت قوماندانی امنیه ولایت بغلان، چندی قبل وزارتهای داخله و شهر سازی اعلان نمودند که میخواهند مرکز ولایت بغلان را از شهر پلخمری به بغلان مرکزی انتقال بدهند.

آمر امنیت قوماندانی امنیه ولایت بغلان که در ساحه تظاهرات موجود بود، به آژانس پژواک گفته است: «یکتعداد آشوبگران در بین مظاهره کننده ها جا گرفته و میخواهند بی نظمی و غارتگری را در شهر ایجاد نمایند.»

وی افزود که تبدیلی مرکز بغلان به بغلان مرکزی مربوط به تصمیم مقامات عالی رتبه دولت میباشد که در آن تجدید نظر میکند و یا تصمیم خود را عملی مي نماید.

بغلان مرکزی در زمان تجاوز قوای شوروی سابق مرکز اصلی ولایت بغلان بود .با این حال یک منبع امنیتی بغلان که نخواست اسمش فاش شود، گفت که آنها با نماینده گان مظاهره چیان تفاهم نموده بودند که پولیس امنیت آنها را میگیرد و مظاهرات آنها باید مسالمت آمیز باشد، مگر مظاهره چیان دست به خشونت زدند و پولیس مجبور شد که جلو آنها را بگیرد .وی درمورد زخمی شدن و سایر ادعا های مظاهره کننده ها معلومات نه داد .جمعه خان همدرد و سایر مسوولین ولایت بغلان تا به حال از دادن پاسخ در مورد ادعا های مظاهره کننده گان اظهار نظر نه کرده اند.

همدرد که یکی از قوماندانان سابق حزب اسلامی گلبدین حکمتیار بود در ماه حوت سال ۱۳۸۳ به حیث والی بغلان تعیین گردیده است.

ولې درسي کتابونه دمعارف په مطبعه ...

همدا اوس چې څومره درسي کتابونه چاپ او ویشل شوی یا یې د ویشلو لپاره تیاری نیول کیږي نه یوازې دا چې کافی نه دی بلکی له راز راز غلطیو څخه ډک دی او بیا همدغه چاپ شوی له غلطیو ډک کتابونه په بیلابیلو ښو اولازو په قاچاق ډول بازار ته وړاندې کیږي او پخپله دوزارت تر څنګ پلورل کیږي اوپه ښوونځیو کې زده کوونکی کتابونه نه لري

که چیرې دښوونې او روزنې وزارت غواړی چې زموږ ښوونیز سیستم په خپلو پښو ودریږي باید له بهرنیو مرستو څخه په استفاده خپله مطبعه په پښو ودروی او نیمګړتیاوې یې حل کړی

په بهرنیو هیوادونو کې ددرسي کتابونو دچاپ مخه ونیسی او دخلکو هغه تورونه چې دکتابونو د چاپ په برخه کې چې ګڼې په دې کار کې د جوال خوله نیول کیږي باید له منځه یوسی اوپه بازار کې یې دپلورلو او رانیولو مخه ونیسي زیار وایستل شی چې دموجودو امکاناتو په شته والی کې د زده کوونکو لپاره ددرسي و سایلو ستونزه حل او له منځه لاړه شي

تصویب قطعنامه سازمان...

قطعنامه می گوید این تدابیر باید در مورد کسانی که با القاعده و طالبان ارتباط دارند اجرا شود و برای نخستین بار فعالیت هایی که این تدابیر شامل آنها می شود از جمله مشارکت در تامین مالی. طراحی یا انجام اقداماتی در حمایت از این گروه ها، فروش سلاح به آنها یا استخدام نیرو برایشان را تعریف می کند. دیپلومات ها گفتند امید می رود این قطعنامه شفافیت بیشتری فراهم کند تا دولت ها بدانند چه افراد یا گروه هایی را در بر می گیرد.

آدامانتیوس واسیلاکیس، سفیر یونان در سازمان ملل متحد، که ریاست فعلی شورای امنیت را به عهده دارد گفت این قطعنامه نشان دهنده عزم آنها در تعقیب عاملان اعمال تروریستی است

پل (مالان) با خطر ...

« قسمت آبشار که درسمت غرب پُل مالان قرار دارد درحال ریزش بوده و چند مجرای آنرا فرسوده ساخته است که اگر ترمیم و بازسازی نه شود، امکان دارد پل را به زودی از بین ببرد.» این پل (۱۳۰) متر طول (۵) متر عرض و (۱۰) متر ازسطح دریا ارتفاع داشته وداری ۲۴ مجرا (آبرو) بوده که آب دریای هریرود ،از آن عبور نموده و به سوی ایران درجریان است.رئیس آبدات تاریخی هرات، مشکل عمده در عرصه بازسازی این پُل را نبود بودجه خوانده و افزود که آنها تصمیم دارند بعد از بدست آوردن بودجه ،از سوی دولت و یا مؤسسات کمک رسانی، به ترمیم آن اقدام کنند.

روزانه عراده جات و اهالی ۲۵ قریه ولسوالی های گذره و انجیل از طریق این پل تاریخی عبور ومرور داشته و مردم محل هراس دارند که مبادا روزی راه عبور و مرور آنها قطع شود. سید مسلم باشنده قریه گلبافان ولسوالی گذره میگوید: « من اکثر وقتها از این پُل گذر کرده به شهر میروم و بسیار خفه میشوم که می بینم ،قسمتهای پُل در حال خراب شدن است.» به گفته وی، در صورتیکه این وضع ادامه پیدا کند ، علاوه بر صدمه رسیدن به آثار تاریخی کشور، ساکنین قریه های این دو ولسوالی نیز دیگر راهی برای عبور و مرور از دریای هریرود نخواهند داشت

میان مردم هرات سروده (سرپُل مالان –دختره دیدم قشنگ زیبا، او را پسندیدم) شهرت داشته که این بیت توسط مردم محل ایجاد و از نسل به نسل وسینه به سینه انتقال یافته است پل مالان درپنج کیلومتری جنوبشرق هرات ،موقعیت داشته که به گفته حاجی مهندس ، حدود (۲۵۰۰) سال پیش توسط بانو شمیره از خاندان شاهی کیومرث ساخته شد.

این پل دراوایل توسعه دین اسلام به طرف مشرق زمین، منهدم گردید ولی درقرن پنجم هجری شمسی ،توسط بی بی نور وبی بی حور دوخواهرنیکوکار بازسازی گردید . پل مالان یك بار دیگر توسط شجاع الدوله ،حاکم وقت درسال ۱۲۹۶ هجری شمسی ترمیم گردید به گفته رئیس آبدات تاریخی ولایت هرات ،این پل بیشترین صدمه را بعد از کودتای ثور ۱۳۵۷ به اثر جنگها برداشته که ده سال پیش ، توسط مؤسسهٔ ساختمانی دنمارکی (داکار) ترمیم گردید اما ترمیم آن ، قدامت و اصالت تاریخی آنرا صدمه زده است. وی میگوید ، که سرك هرات –کندهارتا قبل ازسال ۱۳۴۰ از این پل تاریخی می گذشت و اکنون به عنوان راه عبوری باشنده گان ولسوالی های گذره وانجیل مورد استفاده قرار دارد

وسله والو دوه ...

نوموړي دپښې پړه د طالبانو اود ګلبدین حکمتیار دډلو په غړو واچوله دګیرو د ولسوالي دشکور کلا اوسپدونکي عثمان چې یو سوځېدلی ښوونځی ددوی په کلي کې دی، دښوونځي دسوځېدلو خبره تایید کړه

دغه راز ددوهم سوځېدلي (دمالک بن قیس) ښوونځي یو زده کوونکي ادم خان هم دنامعلومو کسانو له خوا دخپل ښوونځي دسوځولو پخلی وکړ اوددولت پاملرنه یې وغوښتله.

بلخوا دغزني دپوهنې دریاست چارواکو دمعلوماتو له ورکولو ډډه وکړه اویوازې یې د پښې پخلی وکړ.

دښوونې او روزنې د وزارت اداري مرستیال محمد صدیق پتمن پژواک خبري اژانس ته دښوونځیو دسوځېدلو د پښې دپخلي په ترڅ کې ویلي چې داکار د هېواد د دښمنانو دی او له خلکو څخه یې غوښتي چې له دولت سره ددغه کار په مخنیوي کې مرسته وکړي. پتمن زیاته کړې: «دغزني دښوونې اوروزنې چارواکو وزارت ته په خپل راپور کې ویلي دي چې اور لومړی په تحویلخانه کې لګېدلی و او دې خبرې خلکو ته دا اندیښنه پیدا کړې ده چې ګواکې داکار به دسیمې بلدو کسانو کړی وي.» دغزني ولایت امنیتي چارواکو د غبرګولي په ۹مه نېټه هم د نامعلومو وسله والو له خوا په ګیلان ولسوالی کې ددوو ښوونځیو د سوځولو خبر ورکړی و.

یو پولیس مړ او ...

ده زیاته کړه چې په چاودنه کې یو پولیس مړ او دوه نور تپیان شوي چې د تپیانو روغتیایي حالت ښه دی. ده وویل چې دپښې په تور څوک نه دي نیول شوي او پلټنې پیل شوې دي

طلاب خارجی باید...

این تازه ترین نمونه از تدابیری است که از سوی آقای مشرف برای مهار افراط گرایی مذهبی اعلام شده است.

این تلاشها ، در واکنش به گزارشهایی درباره بازدید سه تن از چهار مظنون بمبگذاریهای لندن از پاکستان صورت گرفته است که گفته می شود اندکی پیش از حملات ماه جولای به این کشور رفته بودند.

له پاکستان څخه راستنیدونکي...

چې د ګڼ شمېر کډوالو دبېرته ستنېدلو له امله د لاریو خاوندان ترې د خپلې خوښې کرایه غواړي

ضابط حیات خان په داسې حال کې چې ګرد چاپېره ترې خپل کوچنیان ولاړ وو وویل چې لاری والا هېڅ په خبره نه پوهېږي.

ده زیاته کړه: «لوښي لرګي مو سره راغونډ کړي دي..له خپلو خپلوانو سره مو خدای پامانې هم کړې خو په وس پوره د نرخ موټر لاس ته نه راځي چې مال پکې بار کړو او خپل وطن ته مخه کړو.»

په اسلام آباد کې د افغان کډوالو تر ټولو ګڼ مېشته سیمه افغان کالونۍ مخې ته ګڼ شمېر کډې ترلې پرتې وې له دې کډو سره ولاړ تن بصیر جان ویلي چې دا ټول خلک خپل وطن ته د ستنېدلو لپاره د خپلو کورونوځخه راوتي دي.

بصیرجان زیاته کړې: «دلته اوسېدونکي ټول افغانان په دې عقیده دي چې که نن وي که سبا خپل وطن ته به ستنېږو نو نن ولې په حیا او عزت کې لاړ نشو خو د افغانستان بېلا بېلو ولایتونو ته د لاریو د خاوندانو د لوړې د ټاکل شویو کرایو له لاسه دا خلق ډېر پرېشانه دي.»

ده ویلي چې لاری والا په دې پوه دي چې کډې ډېرې دي هرومرو به یې پکې برخه وشي بیانو ولې ، ترې د خپلې خوښې پیسې وانخلي.دلته موجودو ټولو لاریو والا مصلحت کړی دی او خبره یې سره یوه کړې ده چې د کرایو د لوړوالي په اړوند به سره یوه خوله وي،په دې ډول به کډوال مجبوره شي چې زیاته کرایه ورکړي.»

خو یوتن لاری والا رستم زمان دا ټول تورونه رد کړل او ویې ویل چې افغانستان ته د کډو بارول دوی ته بیخي واره نه کوي خو دا ددوی روزګار دی نو افغانستان ته په تګ راتګ مجبوره دي.

رستم زمان زیاته کړې: «یوازې ترکابله په لاره کې له دوو زرو څخه تر پینځو زرو پورې کلداړې له مونږ څخه په غیرقانوني توګه هېڅ بې هېڅه اخستل کېږي.سره له دې چې محصول ورکول ددې سربېره دي.»

په اسلام آباد کې د ملګرو ملتونو د کډوالو د اداري (یو این ایچ سي ار) ویاند بابر بلوچ وایي چې موټروانانو ورته په افغانستان کې دپیسو اخستلو په هکله ګیله کړې ده خو دا ستونزه ددوی دلاس لاندې نه ده.

بابربلوچ زیاته کړې: «دا یو غیر قانوني عمل دی . مونږ په دې اړوند افغان حکومت سره خبرې کړې او هغوی ددې ناوړه عمل دمخنیوي لپاره اقدامات کوي.» خو دافغانستان دکورنیو چارو وزارت مطبوعاتي دفتر وایي چې دپولیسو لخوا دپیسو اخستلو په هکله دوی ته کوم رسمي شکایت نه دی کړی.

نوموړي مطبوعاتي دفتر ویلي چې د کورنیو چارو دوزارت په چوکاټ کې دوزیر د حقوقي مشاور په مشرۍ یو کمیسیون جوړ شوی دی چې دپولیسو پر خلاف د کېدونکو شکایتونو څېړنه وکړي.

د ۱۳۸۳ کال د غبرګولي په میاشت کې دپاکستان دحکومت او د(یو این ایچ سي آر) لخوا د شوې سرشمېرنې له مخې پاکستان کې اوس هم درې میلیونه افغان کډوال اوسېږي.

ERADA Daily

ارادہ
زیرنظر هیات تحریر انتشار میباید
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
معاون: سهراب دیدار
ارادہ در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر۹۵)
تلیفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
تیلفون موبایل معاون: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: صدیق الله "صادق" و احمد شاه "وحدت"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان
قیمت یک شماره ۳ افغانی
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan(Mobil phone :070224787)
Deputy: Suhrab Didar (Mobil Phone: 070222726)
eradadaily@hotmail.com